

УДК 630*(477)+630*(091)

П.Р. ТРЕТЯК¹, В.В. ПАВЛЮК²

ПІВТОРА СТОЛІТТЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ ЛІСІВНИЦТВА

Охарактеризовано становлення Крайової школи лісового господарства та розвиток лісівничої освіти та науки у складі рільничо-лісового факультету Львівської Політехніки до 1939 р. Висвітлено науковий та освітній доробок кафедри лісівництва Львівського лісотехнічного інституту, а також Українського державного лісотехнічного університету.

Вже у середині XIX століття особливо відчутною була в Галичині потреба у фахівцях лісового господарства для організації роботи надлісництва та лісових управ (зарядів). У повітових старостах з'явилися посади „лісових комісарів“, які мали здійснювати загальний нагляд за лісокористуванням та веденням лісового господарства на землях всіх форм власності – державної, церковної, приватної тощо. На той час у Галичині було розпочато проведення масової інвентаризації лісів, зокрема, їх таксацію за класами віку, встановлення річного розміру лісокористування та складання перспективних проектів ведення лісового господарства [3]. Ці завдання могли виконувати лише спеціалісти належної кваліфікації.

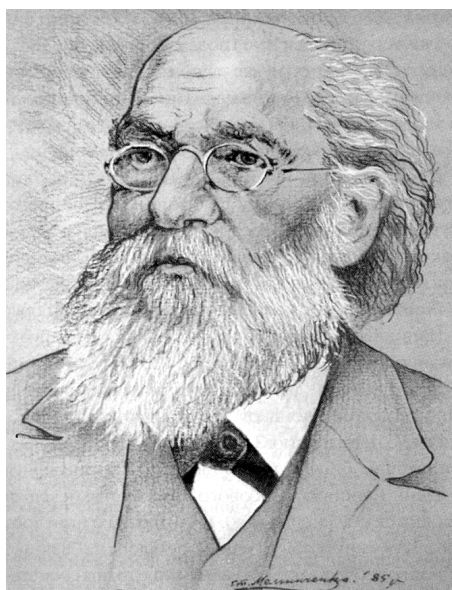
Тому, ще у 1856 році у Рільничій, а згодом у Вищій рільничій школі, в Дублянах, поблизу м. Львова, було започатковано вивчення „енциклопедії лісівництва“ як окремого предмету [19]. Першим його викладав відомий на той час лісівник, член Галицького лісового товариства, доцент Ян Гебенштайт, а далі – професор Владислав Тинецький та доцент Броніслав Липинський [2].

На основі започаткованого курсу енциклопедії лісівництва у рільничій школі з ініціативи голови лісової секції Галицького господарського товариства Генріха Стшелецького у 1874 р. у Львові було створено Крайову школу лісового господарства. Куратором цієї школи був призначений великий меценат, фундатор природного музею у Львові граф Володимир Дідушицький. Незабаром школа отримала статус Вищої

лісової школи. Початково вона знаходилася на вул. Св. Миколая (сьогодні вул. Грушевського) поблизу будівлі університету. Пізніше вона увійшла до складу Політехнічної вищої школи у Львові (Technische Hochschule) і вже у 1888 р. називалася кафедрою рільничо-лісової спеціальності [5]. У 1882 р. для школи було куплено будинок з великим садом на тодішній околиці м. Львова по вул. Св. Марка. Сьогодні це вулиця Ольги Кобилянської [8].

Першим директором згаданої лісової школи був Генріх Стшелецький. Він працював у ній до 1892 року. Своє творче життя він присвятив вихованню молодого покоління лісівників та дослідженням лісів й лісового господарства Галичини. Рільничо-лісовою кафедрою завідував професор В. Тинецький, а потім – професори Я. Дем'яновський та С. Соколовський. Поряд з ними працювали й інші видатні особистості – професори Б. Блоцький, Б. Липинський, Е. Станецький, О. Козіковський, В. Шафер, М. Малачинський, М. Янечко, Ш. В'єрдак та ін. Це були високоосвічені люди й професіонали лісової справи, які отримали класичну і спеціальну освіту у відомих університетах Європи.

Станіслав Соколовський розпочав роботу у Крайовій школі лісового господарства у Львові з 1897 р. на посаді професора-адюнкта. З 1904 р., вже у Вищій лісовій школі у Львові, був професором лісівництва, а з 1913 до 1919 р. – директором цієї школи. Він ініціював створення дендрарію у Винниках біля Львова [16]. У 1912 р. вийшло друком у світ перше видання його

Професор Генріх Стшелецький
засновник Крайової школи лісового господарства у Львові
(1819 – 1901)

¹ Платон Романович ТРЕТЯК – Платон Романович ТРЕТЯК – дійсний член ЛАН України, доктор біологічних наук, професор, Український державний лісотехнічний університет, Державний природознавчий музей НАН України. Україна, м. Львів. Тел./факс: +38(0322) 72-89-17. E-mail: tretyak@museum.lviv.net; lanu@forest.lviv.ua.

² Василь Васильович ПАВЛЮК – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Український державний лісотехнічний університет. Україна, м. Львів. Тел.: +38 (032) 233-96-05.

фундаментального підручника з лісівництва „Hodowla lasu“. В цей період він опублікував багато наукових статей з різних актуальних питань лісівництва.

Наукову основу молоді лісівничої школи складав доробок природничих та лісівничих шкіл Варшавського, Львівського, Краківського, Празького та Віденського університетів, який узагальнено у бібліографічній праці проф. К.А. Малиновського [4]. Сприяли формуванню широкого світогляду лісівників монографічні праці В.Поля [12, 13, 14] та Г. Червінського [9], у яких подано перші узагальнення про стан лісового покриву. Визначну роль у формуванні регіональної лісівничої науки відіграв спеціалізований друкований часопис лісової та мисливської науки „Sylvan“, який був заснований у 1820 р. [17], а також діяльність лісової секції Галицького господарського товариства [20], пізніше – Галицького лісового товариства [18]. Воно не лише об'єднувало творчі сили лісівників, але й організовувало наукові конференції і екскурсії [15]. Підсумовуючи досягнення вчених-лісівників Львова за період до Першої світової війни (табл. 1), слід відзначити, що вже тоді було закладено фундаментальні наукові основи лісознавства та значною мірою розроблено прикладні питання лісівництва.

З 1919 до 1944 р. лісівничі науки викладали кафедри рільничо-лісового факультету Львівської Політех-

ніки [2], які очолювали відомі професори: Ш. Вьєрдак – кафедру ботаніки лісу, О. Козіковський – захисту лісу і лісової ентомології, К. Сухецький – лісівництва, В. Рошковський і Ц. Кохановський – використання лісу і лісового господарства, С. Губицький – лісової інженерії, Ляденберг – лісовпорядкування.

Слід окремо відзначити, що велике значення на становлення високого наукового рівня львівської школи лісівництва цього періоду мала фундаментальна узагальнююча монографія Яна Міклашевського „Ліси і лісівництво Польщі“ [11]. Саме у цей період були опубліковані фундаментальні підручники та монографії з ентомології та охорони лісу, лісових культур, лісової таксації, екології рослин. Наважливіші праці учених-лісівників Львівської школи цього часу наведено у табл. 1.

Професор Станіслав Соколовський у цей час у Львові не працював. Він у 1919 р. переїхав до Кракова, де був професором Ягельонського університету, а також редактором журналу „Sylvan“. З 1930 р. став членом Польської академії наук. Проте, він підтримував творчі контакти з Львівськими лісівниками. Завдяки

їм у 1930 р. було надруковано у Львові третє видання його фундаментального підручника з лісівництва „Hodowla lasu“, у якому було представлено основні розділи сучасного лісознавства та лісівництва, а також штучного лісорозведення.

Професор Станіслав Соколовський
(1865 – 1942)
завідувач кафедри лісівництва
з 1909 до 1919 р.

Таблиця 1

Найважливіші праці вчених Львівської лісівничої школи XIX та першої половини XX ст.

Опубліковані до Першої світової війни	Опубліковані у період 1919–1939 рр.
1. Strzelecki Henryk. Cięcie lasu. – Lwów, 1874. – 177 s. 2. Strzelecki Henryk. Las w stanie natury. Wykłady na kursie leśniczym. – Lwów, 1874. – 177 s. 3. Strzelecki Henryk. Użytkowanie lasu. – Lwów, 1874. – 199 s. 4. Hołowkiewicz Emil. Studia historyczne z życia lasu // Sylvan. – 1883. – T.10. 5. Strzelecki Henryk. Cięcie lasu. – Lwów, 1889. 6. Strzelecki Henryk. Przewodnik dla leśniczych. – Lwów, 1886. – 2. – T. 1. – 269 s.; – T. 2. – 367 s. 7. Tyniecki W. Brudnica mniszka. – Lwów, 1891. – 29 s. 8. Bresiewicz T. Ustawodawstwo łowieckie w Europie. – Lwów, 1898. – 80 s. 9. Tyniecki W. Uwagi z ubożenia ziemi w szkółkach i lasach // Sylvan, 1903. 10. Tyniecki W. Lasy jednogatunkowe i mieszane // Sylvan, 1904. 10. Sokółowski Stanisław. W sprawie lasów czystych i mieszanych // Sylvan, 1905. 11. Tyniecki W. O wierzbach koszykarskich. – Lwów, 1905. – 162 s. 12. Szerborski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego Towarzystwa leśnego 1882-1907. – Lwów, 1907. – 229 s. 13. Sokółowski Stanisław. Wstęp do nauki leśnictwa. – Lwów, 1908. – 98 s.	1. Sokółowski H., Szczygielski J. Leśnik polski. – Lwów, 1920. – 188 s. 2. Kozikowski A. Entomologia lasowa i ochrona lasu. – Lwów, 1921. 3. Suchecki K. Sosna pospolita w praktycznym gospodarstwie leśnym. – Lwów, 1925. – 104 s. 4. Wierdak S. Nieco o rozsiedleniu limby w Karpatach Wschodnich // Sylvan. – R. 1. – 2. – N 1. – 3. – Lwów, 1927. – S. 347-370. 5. Kochanowski C. Handel materiałami drzewnymi. – Lwów, 1929. – 492 s. 6. Krzysik F. Stosunki przyrostu w poszczególnych klasach Krafta w drzewostanie jodłowym. – Lwów, 1928. 7. Sokółowski Stanisław. Hodowla lasu / Wydanie trzecie przerobione i uzupełnione. – Nakładem Spółdzielni leśników we Lwowie, 1930. – 613 s. 8. Tyczkiewicz St. Z badań nad polskim modrzewiem. – Lwów, 1931. – 77 s. 9. Szymkiewicz Dezydery. Ekologia roślin. Podręcznik dla szkół akademickich. – Lwów, 1932. – 765 s. 10. Gieruszynski T. Wpływ wystawy na wzrost i zasobność drzewostanów świerkowych w Karpatach wschodnich // Sylvan, Ser. A. 54. 1. – 1936. – S. 47-83.

Заслугує уваги його глибоке опрацювання початків лісової типології та фітоценології. Актуальними для сьогодення є його ідеї стосовно необхідності виділення „перехідних“ та „довготривалих“ типів лісу. Слід відзначити, що професор С. Соколовський доволі детально опрацював питання біології та екології мішаних лісів. До речі, він вважав соснові ліси з рясним піднаметовим поширенням ялиці білої „перехідним“ типом лісу, який прямує до формування природних ялицевих деревостанів. Зараз такі лісові природні комплекси широко представлені на Розточчі на території Польщі. Подібні явища зараз спостерігаються і у нас на височинах Передкарпаття у букових та дубових деревостанах. Звичайно, будучи високоосвіченим спеціалістом, він підтримував тісний творчий контакт з усіма лісівничими школами світу. Йому були відомі праці А. Каяндера, А. Крюденера, І. Гуторовича, Г. Морозова та ін. Свої теоретичні узагальнення він будував на критичному аналізі їх наукової спадщини.

У роки війни на посаді доцента кафедри лісівництва Львівської політехніки працював Андрій П'ясецький, який мав на той час великий досвід практичної роботи. Він його узагальнив, опублікувавши надзвичайно цінну роботу з екологічних засад лісової типології [6]. Подиву гідний високий науковий рівень цієї роботи. Автор проаналізував існуючу спадщину наукових праць еколого-лісівничого змісту і, спираючись на праці П.С. Погребняка та В.М. Сукачова, а також відомої плеяди польських та західно-європейських вчених, дійшов дуже прогресивного на той час висновку про те, що „генеза лісостанів“, або „проблема утворення теперішніх лісостанів на досліджуваних ділянках типів лісу є одна з основних для розуміння їхньої біології та розв'язуваної динаміки“. На жаль, ця без сумніву надзвичайно сучасна концепція динамічної екології поки що не знайшла подальшого розвитку у вітчизняному лісівництві.

Після Другої світової війни у Львівському політехнічному інституті було утворено окремо лісовий та сільськогосподарський факультети. У 1945-1946 рр. кафедрою лісівництва у цьому учбовому закладі керував (за сумісництвом) П.С. Погребняк, а з 1946р. – доцент М.М. Горшенін.

На базі цих факультетів у 1947 р. було створено Львівський сільськогосподарський інститут, де кафедра лісівництва продовжувала функціонувати у складі лісогосподарського факультету. У різні роки її очолювали: доцент Ф.І. Волков (1949-1950 рр.), доцент Г.Л. Тишкевич (1950–1952 р.р.) та доцент О.І. Квіцинський (1952–1954 рр.).

Львівський лісотехнічний інститут було організовано у 1945 р. Тоді у його структурі були лише лісоі-

нженерний та інженерно-економічний факультети. Пізніше, з 1949 р., тут було відкрито нові факультети – механічної технології деревини та лісогосподарський. Початково тут діяли лише дві кафедри лісогосподарського спрямування – кафедра ботаніки і ґрунтознавства, яку очолював доцент М.І. Мельник, і кафедра лі-

Професор Миколай Горшенін
(1904– 1988)
завідувач кафедри лісівництва
з 1946 до 1980 р.

сівництва, таксації і геодезії на чолі з доцентом Ф.І. Волковим [8]. У 1953 р. директором Львівського лісотехнічного інституту був призначений кандидат біологічних наук доцент Ю.Д. Третяк – відомий спеціаліст-лісознавець, який раніше очолював кафедру дендрології у Львівському сільськогосподарському інституті. У 1954 р. до Львівського лісотехнічного інституту було переведено і лісогосподарський факультет з Львівського сільськогосподарського інституту.

У повоєнний період, аж до 1980 р. на лісогосподарському факультеті і, зокрема, на кафедрі лісівництва формувались, зростали та віддано працювали такі відомі вчені, як Т.М. Бродович, К.А. Татаринов, С.В. Шевченко, Г.А. Ходот, М.Г. Осмола, В.С. Пешко, З.Ю. Герушинський, Є.Г. Журавська, А.І. Швиденко, В.П. Рябчук,

Я.О. Сабан, М.І. Калінін, Г.Т. Криницький, М.П. Горшко та ін. Протягом цього періоду ученими лісогосподарського факультету Львівського державного лісотехнічного інституту було опубліковано ряд важливих наукових праць, зокрема 10 монографій (табл. 2).

Наукова школа кафедри лісівництва у період з 1954 до 1980 рр. була керована заслуженим діячем науки і техніки УРСР М.М. Горшеніним. Вона займалася проблемами підвищення продуктивності та біологічної стійкості лісових екосистем, а також розробкою ефективних способів рубань головного користування у букових деревостанах Українських Карпат. Професор М.М. Горшенін опублікував 7 монографій, 2 підручники, підготував 6 докторів та 14 кандидатів наук.

З 1980 до 1983 р. обов'язки завідувача кафедри лісівництва виконував доцент Л.І. Половніков, а з 1983 до 1988 р. кафедру очолював доцент В.П. Кучерявий. У 1988 р. кафедру лісівництва об'єднали з кафедрою таксації, лісовпорядкування та геодезії. Завідувачем об'єднаної кафедри став доцент М.П. Горшко.

У 1986 р. на кафедрі лісівництва розпочав роботу на посаді професора доктор сільськогосподарських наук Степан Антонович Генсирук, автор багатьох цінних наукових розробок та монографічних робіт. Професор С.А. Генсирук у 1992 р. видав монографію „Ліси України“, а у 1995 р. – „Історія лісівництва в Україні“. У 1993 р. йому було присвоєно почесне звання Заслужений діяч науки і техніки України. Творчий шлях та вагомий внесок цього вченого у вітчизняній освіті і науці висвітлено у спеціальній статті з нагоди його 80-ти літнього ювілею [1].

Таблиця 2

**Перелік найважливіших праць учених лісівників лісогосподарського факультету
Львівського державного лісотехнічного інституту**

Опубліковано у період 1945–1980 рр.	Опубліковано у період 1981–2004 рр.
1. Шевченко С.В. Прикарпатские пихтовые дубравы и пути их восстановления. – Лесное хозяйство, 1952. – № 9. 2. Третяк Ю.Д. Поновлення бука і його супутників природним шляхом та культурами. – Львів, 1958. 3. Третяк Ю.Д. До історії лісівничої науки і освіти в Західних областях УРСР. – Львів, 1958. – 62 с. 4. Шевченко С.В. Хвороби лісових насаджень УРСР. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1963. 5. Горшенін М.М., Пешко В.С. Ерозія гірських лісових ґрунтів та боротьба з нею. – Львів, 1972. – 148 с. 6. Горшенін Н.М. Эрозия горных лесных почв и борьба с ней. Москва, 1974. – 121 с. 7. Татаринов К.А. Фауна хребетних заходу України. – Львів: Вища школа, 1973. – 257 с. 8. Горшенін Н.М. Эрозия горных лесных почв и борьба с ней. – Москва, 1974. – 121 с. 9. Калінін М.І. Кореневі системи дерев і підвищення продуктивності лісу. – 1975. 10. Харитонов Г.О. Лісомеліорація водних угідь. – 1976. 11. Горшенін Н.М. Рубки в горных лесах Карпат. – Москва, 1976. – 35 с. 12. Горшенін Н.М., Швиденко А.И. Лесоводство. – Львов: Вища школа, 1977. 13. Калинин М.И. Моделирование лесных насаждений. – Львов: Вища школа, Изд-во при Львов. ун-те, 1978. 14. Шевченко С.В. Лесная фитопатология. – Львов: Вища школа, Изд-во при Львов. ун-те, 1978. 15. Бродович Т. М., Бродович М. М. Деревья и кустарники Запада УССР. – Львов: Вища школа, 1979. – 250 с. 16. Осипенко Ю.Ф., Рябчук В.П. Лісове товарознавство. – 1979. 17. Швиденко А.И. Пихтовые леса Украины. – Львов: Вища школа, 1980. – 192 с.	1. Горшенін М.М., Диченкова Н.А., Швиденка А.И. Лісова пірелогія. – 1981. 2. Сабан Я.А. Экология горных лесов. – М.: Лесн. пром-сть, 1982. – 169 с. 3. Шевченко С.В., Циліорик А.В. Лесная фитопатология. Практикум. – К.: Вища школа, 1986. – 384 с. 4. Герушинский З.Ю. Определитель типов леса Украинских Карпат (практические рекомендации). – Львов, 1988. – 181 с. 5. Циліорик А.В., Шевченко С.В. Грибы лесных биоценозов: Атлас. – К.: Вища школа, 1989. – 255 с. 6. Генсірук С.А. Ліси України. – К.: Наук. думка, 1992. – 408 с. 7. Бондаренко В.Д., Фурдичко О.І. Ліс і рекреація в лісі. – Львів: Світ, 1994. – 232 с. 8. Генсірук С.А., Нижник М.С. Географія лісових ресурсів України. – Львів: Світ, 1995. – 121 с. 9. Генсірук С.А., Фурдичко О.І., Бондар В.С. Історія лісівництва в Україні. – Львів: Світ, 1995. – 422 с. 10. Герушинский З.Ю. Типология лесов Украинских Карпат. – Львів: Піраміда, 1996. – 208 с. 11. Бондаренко В.Д. Біотехнія. Навч. посібник. Ч. 1. – Львів, 1998. – 260 с. 12. Історія осмолодської пущі / Бойчук І.І., Гайдукевич М.І., Парпан В.І., Петрова Л.М., Третяк П.Р. / За ред. П.Третяка та В.Парпана. – Львів: НТШ, 1998. – 145 с. 13. Бондаренко В.Д. Біотехнія. Навч. посібник. Ч. 2. – Львів, 2002. – 260 с. 14. Бондаренко В.Д., Мазепа В.Г., Хоєцький П.Б. Мисливська кінологія. Підручник. – Львів: Афіша, 2002. – 160 с. 15. Делеган Іван. Лісова зоологія. Безхребетні. – Львів: Поллі, 2003. – 472 с. 16. Криницький Г.Т., Попадинець І.М., Бондаренко В.Д., Крамарець В.О. Букові ліси Західного Поділля. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 167 с.

У 1994 р. кафедру лісівництва було відновлено як окрему структурну одиницю лісогосподарського факультету. Її очолив доктор біологічних наук професор Г.Т. Криницький, який плідно працює на цій посаді і зараз. Народився він 24 березня 1944 року у с. Ріпки Горлицького району Краківського воєводства, що у Польщі. Під час сумнозвісної операції „Вісла” його батьки були виселені з рідного краю і оселилися на Тернопільщині. Навчався майбутній вчений у Львівському лісотехнічному інституті, який закінчив у 1969 р. Далі працював та навчався в аспірантурі при кафедрі лісівництва у професора М.М. Горшеніна. У 1976 р. захистив кандидатську дисертацію. Далі були роки творчого та професійного зростання. Уже у 1983 р. йому було довірено посаду завідувача кафедри дендрології і деревинаознавства, а у 1991 р. Г.Т. Криницького обрали деканом лісогосподарського факультету. З 1994 р. і до цього часу він працює на посаді проректора з наукової роботи Львівського лісотехнічного інституту і завідує кафедрою лісівництва. Наукові праці Г.Т. Криницького присвячені дослідженню електрофізіологічних процесів у деревних рослинах, розкриттю закономірностей сукцесійного розвитку молодняків на зрубках, вивченню фізіолого-біохімічних аспектів життєдіяльності деревних рослин, виявленню індивідуальних особливостей на-

сінненошення дерев. Ним розроблені теоретичні і методичні основи нового морфофізіологічного напрямку в лісовій селекції, біоелектричний метод дослідження життєвості дерев, опрацьована морфофізіологічна концепція триступеневого селекційного відбору дерев, розроблена шкала виявлення високопродуктивних дерев за фізіолого-біохімічними показниками.

Г.Т. Криницьким розвинуто уявлення про молодий ліс як незрівноважену систему, що швидко розвивається, а також описані системні принципи його структурно-функціональної організації. Вченим уперше в умовах Львівського Розточчя проведені комплексні морфофізіологічні дослідження росту і збереженості географічних культур сосни звичайної, на площі 200 га, а у Закарпатті і на Прикарпатті розпочато інтродукцію ялиці великої – швидкорослої породи, що природно поширена у Північній Америці.

Уже п'ятнадцять років професор Григорій Криницький вивчає пострадіаційні закономірності росту і розвитку деревних рослин в зоні відчуження Чорнобильської АЕС. На генетико-селекційній основі ним розроблено заходи щодо підвищення стійкості лісостанів на радіоактивно забруднених територіях.

Професор Г.Т. Криницький опублікував більше 200 наукових праць, в т. ч. дві монографії, шість препринтів, вісім брошур, підготував шість кандидатів на-

ук, займається підготовкою докторантів. Уже дев'ять років він очолює спеціалізовану Вчену раду із захисту кандидатських і докторських дисертацій є головою науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України за напрямом „Лісове та садово-паркове господарство“, членом експертної ради з харчової, легкої промисловості та сільськогосподарства при Державній акредитаційній комісії України, членом редколегій низки наукових журналів і збірників наукових праць, віце-президентом Лісівничої академії наук України.

На даний час кафедра лісівництва Українського державного лісотехнічного університету є базовою випускаючою кафедрою з спеціальностей „Лісове господарство“ та „Мисливське господарство“ та веде підготовку фахівців трьох освітньо-кваліфікаційних рівнів: бакалаврів, спеціалістів і магістрів. Структура кафедри включає чотири секції: лісівництва, фізіології деревних рослин, захисту лісу, мисливствознавства.

Кадровий потенціал кафедри у даний час включає 30 чоловік, з них 5 професорів, докторів наук, (Г.Т. Криницький, З.Ю. Герушинський, В.Д. Бондаренко, П.Р.Третяк, Л.І. Копій), 10 доцентів, кандидатів наук (Зарубенко Р.Г., Мазепа В.Г., Павлюк В.В., Гут Р.Т., Делеган І.В., Крамарець В.О., Заїка В.К., Харамбура Я.Й., Хосецкий П.Б., Яценко П.Т.), 4 старших викладачів та асистентів (Різун Е.М., Базюк І.В., Тереля І.В., Михайлів О.Б.), шість осіб навчально-допоміжного персоналу, шість працівників науково-дослідного сектору. В останні роки вчене звання професора і доцента мали 80% викладачів, науковий ступінь доктора чи кандидата наук – 95%. Сім працівників кафедри – члени наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка та академіки і члени-кореспонденти Лісівничої академії наук України. Отже, загалом кафедра лісівництва має сьогодні потужний науково-педагогічний персонал, який успішно виконує планові завдання і здатний вирішувати складні проблеми лісової галузі та лісової освіти. Викладачі і науковці кафедри активно працюють. Тому щорічний доробок значний, це щонайменше 40 назв опублікованих робіт, серед них монографії та навчальні посібники з грифом Міністерства освіти України.

Навчальний процес на кафедрі забезпечено підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, методичними розробками, авторами яких є науково-педагогічні працівники кафедри. У навчальному процесі застосовуються активні методи навчання, елементи моделювання тощо. Для забезпечення навчального процесу обладнані лабораторії лісівництва, фізіології рослин, захисту лісу. На секції мисливствознавства функціонує музей лісової фауни та таксидермічна майстерня, в якій студенти освоюють мистецтво виготовлення чучел звірів та птахів. Лабораторії

обладнані сучасним устаткуванням, гербарними зразками, навчально-методичними стендами.

Наукова тематика кафедри зосереджена у пріоритетному напрямку розвитку науки і техніки України „Охорона навколишнього природного середовища“. Наукова новизна виконуваних робіт полягає у розробці лісівничо-фізіологічних основ відтворення і збереження генофонду лісоутворювальних порід заходу України, розробці наукових основ природокористування та раціональному використанню лісотипологічних ресурсів в Українських Карпатах.

Наукові дослідження кафедри в останні роки присвячені розв'язанню проблем оптимізації лісистості у пограничних районах України, Польщі та Білорусі, вирощування високопродуктивних біологічно стійких насаджень на лісівничо-фізіологічній та генетико-селекційній основі, безпечної системи ведення лісового господарства у зоні відчуження Чорнобильської АЕС, підвищення продуктивності лісів Карпат на типологічній основі, раціонального використання і відтворення ресурсів мисливської фауни, збереження і

Професор Григорій Криницький
завідувач кафедри лісівництва
з 1994 р.

розбудови мережі лісових заповідних територій та їх біорізноманіття.

Кафедра лісівництва підтримує активні зв'язки з провідними науковими та освітніми лісівничими центрами Європи, зокрема Польщі, Словачки, Росії, Німеччини, Швейцарії. Це і взаємні творчі візити, наукові конференції, стажування та навчання наших спеціалістів.

Перспективи розвитку кафедри лісівництва вбачаються в активній участі у розв'язанні сучасних проблем реформування вітчизняного лісового господарства, розширення площі лісів та підвищення їх якості, а також використання цінних екологічних функцій лісових екосистем. Потребує модернізації і учбовий процес. Це стосується насамперед сучасних технологій викладання дисциплін з залученням засобів комп'ютерної та аудіо-відео техніки, забезпечення сучасного світового науково-теоретичного рівня викладання лісівничих дисциплін. Потребує подальшого розвитку і оригінальна наукова спадщина є наслідком праці широкої плеяди учених Львівської лісівничої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академіку Степану Антоновичу Генсіруку – 80 // Лісівнича академія наук України: Наукові праці. Вип. 2. – Львів: Вид-во НУ „Львівська політехніка“, 2003. – С. 15-16.
2. Державний університет „Львівська політехніка“, 1844 – 1994. – Львів: Вид-во „Львівська політехніка“, 1994. – 146 с.
3. Історія Осмолодської Пущі. – Львів: НТШ, 1998. – 145 с.

4. Малиновський К.А. Історія ботанічних досліджень і бібліографія флори та рослинності Українських Карпат (до 1970 р.). – Львів, 2005. – 202 с.

5. Національний університет „Львівська політехніка“. – Львів: Вид-во НУ „Львівська політехніка“, 2004. – 160 с.

6. Пясецький Андрій. Про побудовання і біологічний розвиток ряду типів українського лісу. Праці з досвідного лісівництва. Т. 1. – Львів: Видання Природознавчої Секції Наукового товариства ім. Шевченка у Львові, 1942. – 112 с.

7. Третяк Ю.Д. До історії лісівничої науки і освіти в Західних областях УРСР. Львів, 1958. – 62 с.

8. Український державний лісотехнічний університет (1974–2004). – Львів: Мета, 2004. – 112 с.

9. Dzieje lasów, leśnictwa i drzewnictwa w Polsce. – Warszawa: państwowe wydawnictwo rolnicze i leśne, 1965. – 788 s.

10. Miklaszewski Jan. Lasy i leśnictwo w Polsce. T. 1. – Warszawa, 1928. – 632 s.

11. Pol Wincenty. Pamiętnik o Dniestrze // Działa. – T. 4. 1876. – S. 251-279.

12. Pol Wincenty. Rzut oka na północny stoki Karpat. – Kraków, 1851. – 132 s.

13. Pol Wincenty. Z czarnych lasów i zielonych borów // Obrazy z życia i natury. T. II. – Kraków, 1870.

14. Przewodnik wycieczki Galicyjskiego Towarzystwa leśnego do ... „Rachin“. – Lwów, 1906. – 37 s.

15. Sokolowski S. Ogród doświadczalny lwowskiej wyższej szkoły lasowej w Winnikach // Sylwan. – 1913. – T. 8. – S. 381-391.

16. Sylwan. Dziennik nauk leśnych i łowieckich. – Warszawa, T. 3. – 1823.

17. Szczerborski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego Towarzystwa leśnego 1882–1907. – Lwów, 1907. – 229 s.

18. Tarłowski. Encyklopedia leśnictwa. – Lwów.

19. Towarzystwo leśne galicyjskie. – 1845.

P. Tretyak, V. Pavljuk

ONE AND A HALF CENTURIES OF THE LVOV SCHOOL OF FORESTRY

Becoming Regional school of forestry and development forestry educations and sciences is characterized in structure of agrarian - forestry faculty of the Lvov Polytechnics till 1939. It is submitted scientific and educational achievements of forestry faculty of the Lvov forestry technical institute, and after the Ukrainian state university of forestry and wood technology.